

Bert Häggblom: Nyårstal 2021

Datum

1 januari 2021

Plats

Mariehamn

Omständigheter

Lagtingets talman håller traditionsenligt nyårstal.

Lagtinget på Åland är det självstyrda landskapet Ålands parlament. Det består av 30 ledamöter som väljs vart fjärde år och har ansvar för lagstiftning och budget inom områden som utbildning, kultur, sjukvård och näringsliv. Lagtinget utser också Ålands landskapsregering. Självstyrelsen regleras i självstyrelselagen för Åland, och svenska är det enda officiella språket.

1 Bästa ålänningar,

Jag önskar er alla ett riktigt gott och bättre nytt år 2021.

5 Nyårstalet brukar framföras av enbart talmannen men i år har jag bjudit in alla partier att få framföra sina tankar kort inför det nya året. Med tanke på den pandemi som drabbat världen och oss på Åland gäller det att vi alla gör en kraftansträngning för vårt kära Åland.

10 Vi har upplevt ett år som få personer i vår livstid upplevt tidigare. Den pandemi som drabbat världen har också drabbat oss här på Åland. Många ålänningars liv har fått sig en törn som ingen kunde förutse inför 2020. Ni ålänningar som var säkra på att ni hade ett tryggt arbete fram till pensioneringen fick erfara en chock att förlora fotfästet och bli utan jobb och utkomst. Er trygghet försvann
15 och ni har blivit tvungna att tänka om.

Många som arbetar inom färj- och turistnäringen har drabbats hårt. Många landbaserade företagare har fått uppleva att deras företag har lidit stor skada ekonomiskt och personligt. Här gäller det för oss alla ålänningar att visa kärlek
20 och förståelse till alla de som drabbats under det gångna året. Det kan ta lång tid att återhämta sig så kontakta och samtala med de drabbade. Det gäller att rikta inköp till åländska företag och att så långt som möjligt stöda de som drabbats. För samhällsekonomin är året som gått en utmaning vars spår kommer att märkas många år framåt. För framtiden gäller det nu att lyfta på alla stenar vi
25 kan för att se var vi kan spara utan att för den skull rubba samhällsbalansen så att de som redan har det tufft har en möjlighet att få det bättre.

Det nordiska samarbetet har synliggjort sina brister då den gemensamma nordiska strategin tyvärr har uteblivit. Viruset ser inga landsgränser och med
30 liknande samhällsstrukturer mellan länderna borde det ha varit möjligt att hålla gränserna öppna i en större utsträckning, det här visar på utvecklingsmöjligheter för framtida samarbete. För Åland införde Finland undantagslagstiftning vilket medförde att våra myndigheter ställdes på sidan. Gränsen till Sverige stängdes, färjorna slutade gå, familjer har hållits isär, föräldrar har inte fått träffa sina barn
35 och barnbarn. Turistsäsongen spolierades för de företagare som har kunder från Sverige och övriga världen. Listan på problem under det gångna året kan göras lång.

Det är glädjande att vissa företag på Åland har haft ett uppsving under det
40 gångna året och att ålänningarna har visat på framtidstro och vågat satsa på sina hem och hus och att den sektorn har visat på rekordsiffror. Det är den optimism vi skall ta med oss inför detta år 2021. Det finns nu flera skäl till optimism inte minst att vaccinationerna mot viruset inletts. Ålänningarna har historiskt sett visat på stort entreprenörskap, det ligger i vårt dna. Med varje kris kommer det
45 något bra och denna är inget undantag. Vi ser med spänning framemot vilka företag som kommer att växa fram i kölvattnet av pandemin och hur det åländska samhället anpassar sig till vår nya vardag. Ni ålänningar har också visat på kurage att bekämpa pandemin. Ingen ålänning har hittills avlidit och få har belastat sjukvården. Under den svaga turistsäsongen i somras var vi covidfria i
50 två månaders tid. Tack för att ni hållit avstånd och tvättat händerna och varit försiktiga. Tack vare detta har vi haft ett av de mest öppna samhällena i världen, under hösten har vi kunnat ha evenemang och tillställningar till en grad som måste ses unik i ett internationellt perspektiv.

55 Ett tack skall riktas till alla som arbetar inom äldreomsorgen och hemsjukvården som visat att denna har mycket hög klass då ingen smitta förekommit där som medfört allvarligare problem i jämförelse med regionerna runt om oss.

Det gäller för oss alla ålänningar att detta år hjälpas åt för att så många
60 ålänningar som möjligt kan återgå till ett meningsfullt arbete. Antalet arbetslösa är nu alldeles för högt. Vi bör alla peppa dem som är utan arbete och stöda de familjer som drabbats så att det psykiska måendet inte försämras. Här gäller det att visa kärlek och förståelse både inom familjer och till de som finns i er närhet. Var heller inte rädda för att lyfta på luren och återuppta kontakten med gamla

vänner eller släktingar som kanske befinner sig i ensamhet. Många kommer tyvärr ännu att drabbas innan allt blir bättre.

70 Vi ålänningar måste själva arbeta för att skapa nya jobb. När det stormar och vi sitter i en roddbåt på havet är det enbart vi själva som kan ro iland den. Som öbor vet jag att vi är både duktiga och vana roddare. Vi har klarat det förr och vi skall fixa det igen. Ett nytt år ger oss kraft att se nya möjligheter. I landskapet har vi fått ett nytt ekonomiskt system genom ändring av självstyrelselagen. Detta system innebär att landskapets ekonomi blir mera beroende av de skatteintäkter 75 som genereras här på Åland. Det är viktigt att vi för en aktiv näringspolitik där åländska företag har goda och konkurrenskraftiga verksamhetsförutsättningar. För att möjliggöra det bör politiker hålla ner kostnaderna samt att byråkratin för företagen måste förenklas.

80 Utvecklande av självstyrelsen och en ny självstyrelselag är ytterst viktig att få i hamn under förutsättning att vi ges möjlighet att ta över nya områden som president Tarja Halonen kommittén kom fram till. Statens löfte från 1919 att utveckla självstyrelsen så långt som möjligt får inte glömmas bort. Ingen annan än vi ålänningar kan Åland och har förmåga att utveckla vårt samhälle. Därför 85 är det viktigt att en ny självstyrelselag kan fås i hamn. Oss väl och ingen illa är ledordet när självstyrelsen skall utvecklas. I år påbörjas vårt 100 års firande av självstyrelsen. Det börjar med att vi firar konventionen om Ålands demilitarisering och neutraliserings 100 års jubileum. Demilitariseringens rötter sträcker sig tillbaka till 1856 men neutraliseringen tillkom genom 1921 års 90 konvention som var en del av den pakettlösning som Nationernas förbund presenterade för att lösa Ålandsfrågan. Demilitariseringen och neutraliseringen är sedan dess intimt förknippade med självstyrelsen och har kommit att bli en del av en regional sedvanerätt vilket betyder att fler än signatärmakterna är förbundna att respektera statusen. Fredens öar har blivit ett begrepp om Åland 95 som vi skall vara stolta över och vars namn myntades i tiden av talman Sune Carlsson. Det internationella avtalet om demilitariseringen innebär att det inte får finnas någon militär närvaro och ingen befästning på Åland. Därtill är Åland neutraliserat och måste därför hållas utanför krig och militära konflikter. Vi skall här minnas att det i Finlands regering genom statsminister Sanna Marins 100 regeringsförklaring framgår ”I samband med 100-årsjubileet för självstyrelsen ska Ålands självstyrelse lyftas fram internationellt såsom ett exempel på en lyckad och framgångsrik självstyrelselösning”.

105 Anledningen till att vi står här i Sjöfartsmuseet idag är att detta år kommer vårt
maritima arv att kunna uppvisas för världen då förhoppningsvis Tall Ships Race
kan genomföras och Mariehamn är värdstad då den internationella
havskappseglingen Tall Ship race anordnas i Östersjöregionen. Runt 100
segelfartyg i fyra olika storleksklasser väntas att gästa Mariehamn 22–25 juli
110 2021. Låt oss alla förbereda oss på att detta blir årets höjdpunkt som vår
besöksnäring så väl behöver.

Vi måste alla bidra till att stärka vår samhällsekonomi utan att driva upp
kommunalskatterna och skuldbördan. Vi politiker måste se över lagstiftning
115 som är fördyrande utan att enskilda har glädje av sådan lagstiftning. Alla
budgetmoment inom landskapet, kommunerna och kommunalförbunden
måste granskas och utvärderas. Nya och billigare sätt att tillhandahålla
samhällsservice bör göras om vi skall ha en hållbar framtidsekonomi. Envar
måste se var det kan sparas. Oaktat att budgetmedel beviljas bör sparsamhet vara
120 ledordet under kommande år. För att citera redaren Gustaf Eriksson,
"framförallt, kom ihåg, ekonomi på mina skutor". Vår ekonomiska styrka finns
också hos de som byggt upp detta samhälle och som nu gått i pension. Denna
del av befolkningen är idag en vital del av ryggraden i ekonomin och som inte
riskerar arbetslöshet. Vi får dock inte glömma alla pensionärer med låg pension
125 vars situation måste förbättras.

De beslut som antas för att förbättra vår miljö och hållbarheten i samhället bör
fortsätta enligt de riktlinjer som det redan beslutats om. Vår miljö är bland det
mest unika vi har för att locka nya människor och företag till Åland. Det är
130 viktigt att idag redan tänka på framtida generationer och vilken miljö vi lämnar
efter oss och att Ålands unika miljö och förutsättningar finns bevarade. Vi skall
ge våra ungdomar möjligheter att utbildas så att de kan stanna kvar på Åland.
För de ungdomar som utbildar sig utanför Åland bör vi skapa förutsättningar
att de kan återflytta till Åland. Till alla ålänningar som flyttat från Åland och
135 arbetar utomlands ska ni veta att ni alltid är välkomna tillbaka hem till vår
trygga hamn i Östersjön. I denna exceptionella tid vi befinner oss i är det extra
viktigt att vi alla samarbetar på Åland. Nu vill jag bjuda in företrädarna för våra
partier att kort framföra ett litet axplock av deras förväntningar på kommande
år.

140

Jag vill avsluta med att uppmärksamma en av alla ålänningar som lyckats extra
bra under 2020 och som lyft Åland på ett utmärkt sätt tillsammans med sitt lag

145 Åland United. Tränaren Samuel Fagerholm har på ett förtjänstfullt sätt visat att
damfotbollen på Åland har högsta möjliga klass i Finland då han förde laget
både till cupguld och ligaguld. Ett tack till dig och hela laget, alla funktionärer
och sponsorer. Det är sådant ledarskap vi nu behöver detta år och framåt. Den
inspiration detta ger skall vi ta med oss i våra egna utmaningar år 2021. Samuel
150 Fagerholm har nu erbjudits nya utmaningar i Sverige som vi får önska honom
lycka till med. Vår önskan är dock att han och hans familj återvänder till Åland
snart igen. Tränaren Samuel Fagerholm får i detta tal vara en symbol för en
typisk ålänning som har fler strängar på sin lyra. Han kommer som avslutning
på detta nyårstal framföra ”I mitt hjärtas land”

155 Jag vill nu åter avsluta som jag började med att önska er alla ett riktigt fint nytt
år 2021 och kom ihåg, håll avstånd och tvätta händerna samt ha tålamod.

Källa

<div>Manuskript hämtat från lagtinget.ax (2025-11-06)</div>

160

Taggar

Nyårstal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/bert-haggblom-nyarstal-2021>

165

170

175

180